

Δὲν ἠθέλησεν ὁ Βελλιγικτῶν νὰ ψευσθῆ οὔτε ἐν ἔργῳ, οὔτε ἐν λόγῳ.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὁ δεσμός τῆς κοινωρίας· ἀνευ αὐτῆς ἡ ὑπαρξίς τῆς ἡθελε παύσει, καὶ ἡ ἀναρχία καὶ τὸ χάος ἠθελον ἐπέλθει. Οὔτε οἶκος, οὔτε ἔθνος δυνατὸν νὰ διοικηθῆ διὰ τοῦ ψεύδους. Ἡρώτησάν ποτέ τινα, ἐὰν οἱ δαίμονες ψεύδονται ὄχι, ἀπήντησε, διότι τότε ὁ ἄδης δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ.» Δὲν ὑπάρχει δὲ δικαιολογητικὸς λόγος ὑπὲρ τῆς θυσίας τῆς ἀληθείας· αὐτὴ πρέπει κυριαρχικῶς νὰ βασιλεύῃ εἰς πάσας τὰς περιστάσεις τῆς ζωῆς.

Ἐξ ὅλων τῶν αἰσχυρῶν κακιῶν, τὸ ψεῦδος εἶναι τὸ χειρίστον. Εἶναι ὁ καρπὸς τῆς φαυλότητος καὶ τοῦ ἐγκλήματος, εἰς πολλὰς δὲ περιστάσεις τὸ προῖον ἠθικῆς ἀνανδρίας.

A. M.

Ο ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΒΑΛΜΠΑΧ.

Ἡ χειμῶν τοῦ 1847 ἦτο δριμύτατος· ὁ βορρᾶς ἔπνεε διαρκῶς σφοδρὸς καὶ ψυχρὸς ἐν Παρισίοις, συχνότατα δὲ αἱ στέγαι τῶν οἰκιῶν ἐλευκάνθησαν ὑπὸ τῆς χιόνος καὶ οἱ ῥύακες ἐπάγησαν.

Ἡμέραν τινα τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου, περὶ τὴν μεσημβρίαν, ὁ Ῥοβερτὲν, παλαιὸς ὑπάλληλος ἐν τῷ ταχυδρομείῳ, εὗρίσκετο ἤδη εἰς τὴν θέσιν του παρὰ τῷ γραφείῳ, ὅπου εἶναι τοποθετημέναι κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν αἱ ἐπιστολαὶ, ἃς ἦτον ἐπιτετραμμένους νὰ διανείμῃ, ὅτε δειλῆ τις χεὶρ ἤρξατο ξέουσα ἐλαφρῶς τὸν ξύλινον τοῖχον τοῦ σκοτεινοῦ διαδρόμου, ὅστις ἐχρησίμευε τότε ὡς αἵθουσα τοῦ κοινοῦ.

Ὁ Ῥοβερτὲν ἤνοιξεν ἀποτόμως τὴν θυρίδα, εὐθὺς δὲ ἐπεφάνη μακρὰ τις κεφαλὴ γωνιώδης καὶ πειναλέα, ἔχουσα δύο κυανοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ κόμην χρώματος τοσοῦτον ξανθοῦ ὥστε ἐφαίνετο κίτρινος.

Ἐνῷ ὁ Ῥοβερτὲν ἐξήταζε τὸ παράδοξον τοῦτο ὑποκείμενον, οὗτος ὕψωσε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐφάνη ὀλόκληρος. Ἦν ἐνδεδυμένος ἐνδυμασίαν ἀλλόκοτον, μακρὰν τινα μηλωτὴν καὶ περισκελίδας χρώματος ὑποφαίου, προσηλωμένας στενῶς ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶν αὐτοῦ κνημῶν, εἶχε δὲ μακρὰ ὑποδήματα ἐφαρμένα, ὧν τὸ ἄνω μέρος δὲν ἐκάλυπτε τοὺς καρδύλους τῶν γονάτων του. Ἐπὶ τέλους ὑπὸ τὸν ἀριστερὸν βραχίονα ἐκράτει ἀρμονικὴν σάλπιγγα, ἥτις ἦτον ἡ λυπηρὰ ἐξιστόρισις ἀγώνων ἀπελπιστικῶν ἀποληξάντων εἰς ἔνδειαν πρὸς τὴν ὁποίαν ἐφαίνετο πλέον ἐγκαρτερῶν.

Τὸ θέαμα ἦτο λυπηρὸν καὶ γελοῖον· ὁ δυστυχῆς οὗτος ἄνθρωπος εἶχεν ἦθος ταπεινῆς γλυκύτητος καὶ ἀλγεινῆς μελαγχολίας, τὸ ὁποῖον συνεκίνησε καὶ τὸν Ῥοβερτὲν, ὅσῳ καὶ ἂν ἦτο ψυχρὸς.

— Τί θέλεις; ἠρώτησεν ἀποτόμως.

— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε, ἀπεκρίθη ὁ κρατῶν τὴν σάλπιγγα, ὀνομάζομαι Τσίμμερμανν... ἤθελον νὰ μάθω...

— Περιμένεις ἐπιστολὴν; . . .

— Μάλιστα, κύριε.

— Ἀπὸ ποῖον μέρος;

— Ἀπὸ τὸ Σβάλμπαχ.

Ὁ Ῥοβερτὲν ἀνεζήτησεν ἀμέσως τὴν πρὸ αὐτοῦ θήκην τῶν ἐπιστολῶν καὶ ἐξήγαγεν ὑπερμεγέθη ἐπιστολὴν γεγραμμένην ἐπὶ χάρτου χονδροῦ, ἥς ἡ διεύθυνσις, γεγραμμένη διὰ χειρῶν διαφόρων, εἶχεν ὡς ἐξῆς·

ΚΥΡΙΟΝ ΚΥΡΙΟΝ
TIMMERMANN, ΜΟΥΣΙΚΟΝ ΚΑΛΑΙΤΕΧΝΗΝ ΕΚ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΙΣΒΙΑ-
ΛΕΡ ΤΟΥ ΚΑΝΤΟΝΙΟΥ ΣΒΑΛΜΠΑΧ, ΗΛΗ ΔΙΑΜΕΝΟΝΤΑ
POSTE RESTANTE. ΕἰΣ ΠΑΡΙΣΙΟΥΣ.

Ἡ διεύθυνσις περιελάμβανεν ἐν ὅλῳ στίχους ἑπτὰ, ὧν οἱ δύο τελευταῖοι, γραφέντες προδήλως ὑπὸ ἀδεξίας χειρὸς, ἐπεδεικνύοντο μετὰ τῆς ἀφελοῦς καὶ ὑπερφηφάνου μιμήσεως καλλιγραφίας δημοτικοῦ σχολείου.

Ἐπὶ τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης ἡ διεύθυνσις τῶν ταχυδρομείων ἐπέθεσε τὸν ἀριθμὸν 12, δηλοῦντα ὅτι τῆς ἐπιστολῆς δὲν ἐπληρώθη τὸ τέλος, ὥστε ὁ πρὸς διευθύνοντα ὤφειλε νὰ πληρώσῃ ἐν φράγκον καὶ εἴκοσιν ἑκατοστὰ, ὅπως λάβῃ αὐτήν.

Ὁ Ῥοβερτὲν ἔδωκε τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸν Τσίμμερμανν, ὅστις ἤρξατο ἀναγινώσκων αὐτὴν ἐπιμελῶς· ἡ ἀνάγνωσις διήρκεσεν ἀκριβῶς δύο λεπτὰ τῆς ὥρας, μεθ' ὃ ἀπέδωκε τὴν ἐπιστολὴν τῷ ὑπαλλήλῳ.

— Δὲν εἶναι λοιπὸν δι' ὑμᾶς; ἠρώτησεν οὗτος ἀπορῶν.

— Ὅχι, κύριε.

— Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχουσιν ἄλλαι ἐπιστολαὶ φέρουσαι τὸ ὄνομα τοῦτο.

— Δὲν πειράζει· θέλω ἐπανέλθει, ἀπήντησεν ὁ πλάνης μουσικός.

Χαιρετήσας δὲ ἀνεχώρησε.

Μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας, (ὁ Ῥοβερτὲν σχεδὸν εἶχε λησμονήσει τὸν Τσίμμερμανν) ἔφθασε καὶ δευτέρα ἐπιστολή· ὁ ὑπάλληλος ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Τσίμμερμανν ἔλαβε τὴν ἐπιστολὴν μηχανικῶς καὶ ἔδωκε αὐτὴν εἰς τὸν μουσικόν.

Ἦτο πάντοτε ὁ αὐτὸς χονδροειδῆς καὶ βαρῆς χάρτης, ἡ δὲ ἐπιγραφή ἦτο γεγραμμένη κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον διὰ διαφόρου γραφῆς. . .

Ὁ Τσίμμερμανν, ὡς καὶ πρότερον, ἐξήτασεν ἀκριβῶς τὴν διεύθυνσιν, ὕστερον δὲ ἀπέδωκε τὴν ἐπιστολὴν, λέγων ὅτι δὲν ἦτο δι' αὐτόν.

Χαιρετήσας δὲ μετὰ τὸ μελαγχολικὸν καὶ προσηνὲς αὐτοῦ ἦθος ἀνεχώρησε.

Παρήλθον δύο ἔτι ἑβδομάδες, καθ' ἃς ὁ Ῥοβερτὲν εἶχε τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν ὅπως σκεφθῆ. Δὲν ἦτο ἄνθρωπος κακός, ἀλλὰ δὲν ἠθελε νὰ χρησιμεύῃ ὡς περιγελῶς· ὑπόπτεισε τὸν μουσικὸν καὶ ἀορίστως πως ἐφοβήθη ὅτι περιπαίζεται· διὰ τοῦτο εἰς πρώτην εὐκαιρίαν ἀπεφάσισε νὰ ἀνακαλύψῃ τί συμβαίνει.

Ὁ Τσίμμερμανν ἐπανῆλθε κυριακὴν τινα τὴν δγδὸν τῆς πρωίας, οὐδεὶς δ' ἔτι εὐρίσκετο ἐν τῷ διαδρόμῳ. Κατὰ τὴν συνήθειαν ἐκτύπησεν ἐλαφρῶς τὸ διάφραγμα, μετὰ δέ τινας στιγμὰς ἐφάνη διὰ τῆς ἀνοιχθείσης θυρίδος.

Ὁ Ῥοβερτὲν περιέμενε αὐτόν.

— Ποίος εἶναι; ἠρώτησεν ὡς συνήθως ἀποτόμως.

Ὁ Τσίμμερμανν ἐμειδίασε μειδίαμα προκαλοῦν τὰ δάκρυα.

— Ἐγὼ εἶμαι· μετ' γνωρίζετε, κύριε· ἔρχομαι διὰ νὰ ἴδω...

— Δὲν ὑπάρχει τι διὰ σέ.

— Ἄλλ' εἶναι ἀδύνατον...

— Ὑπάρχει ἐπιστολὴ ἀπὸ τὸ Σβάλμπαχ, διέκοψεν ὁ Ῥοβερτὲν. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἀπεποιήθη τὰς προηγουμένας, αἵτινες εἶχον τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν, εἶναι περιττὸν νὰ σοὶ δεῖξω ταύτην.

Ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει ταύτῃ ὁ πτωχὸς μουσικὸς ὠχρίασε, τὰ χεῖλη του συνεστάλησαν καὶ δύο μεγάλα δάκρυα ἐκάλυψαν τοὺς κυανοὺς αὐτοῦ ὀφθαλμούς.

Ὁ Ῥοβερτὲν ὀλίγον ἔλειψε νὰ συγκινηθῇ, ἀλλ' ἀντέστη.

— Δὲν θέλετε λοιπὸν νὰ μοὶ δεῖξετε τὴν ἐπιστολὴν; ἠρώτησεν ὁ Τσίμμερμανν μετὰ θρηνώδους φωνῆς.

— Διὰ ποῖον λόγον;

— Θὰ τὴν παρατηρήσω ἐπὶ ὀλίγας στιγμὰς.

— Ἀρκεῖ δὲν ἔχω καιρὸν... ἐπάνελθε ἄλλοτε.

Ὁ Ῥοβερτὲν ἔκλειεν ἤδη τὴν θυρίδα, ὅτε ἔστη ἐκπληκτός.

Ἐκ τοῦ βάθους τοῦ διαδρόμου ἠκούσθη θρηνώδης φωνή· ὁ δυστυχὴς μουσικὸς εἶχε καλύψει τὴν κεφαλὴν διὰ τῶν δύο χειρῶν καὶ καταφυγὼν εἰς τινα γωνίαν ἔκλειεν ὡς παιδίον.

— Τί τρέχει; ἠρώτησεν ὁ Ῥοβερτὲν προσδραμῶν, τί ἔχεις; ὀμίλησεν· τί συμβαίνει;

Ὁ Τσίμμερμανν ὕψωσε τὸ μέτωπον καὶ ἐπροσπάθησε νὰ μειδιάσῃ, ἐνῶ ἔτι τὰ δάκρυα ἔρρεον ἐπὶ τῶν παρειῶν αὐτοῦ.

— Συγγνώμην, ἐψέλλισε. Δὲν δύναμαι νὰ κρατηθῶ· προτιμῶ νὰ σὰς εἶπω ὅλην τὴν ἀλήθειαν!.. Εἶμαι ἀπὸ τὸ Σβάλμπαχ... ἀνεχώρησα ἐκεῖθεν, διότι ἄλλως θὰ ἀπέθνησκον τῆς πείνης, καὶ ἐγὼ καὶ ἡ Μαργαρίτα μου. Δὲν γνωρίζετε τὴν Μαργαρίταν· εἶναι ἀγαθὴ κόρη τοῦ Σβάλμπαχ· ὅτε ἐνυμφεύθημεν, εἶχεν ἡλικίαν ἐτῶν δεκαεπτὰ, ἐγὼ δὲ εἴκοσι δύο· εἶναι ἔκτοτε ἑπτὰ ἔτη. Ἐπὶ πολὺ εἴμεθα εὐτυχεῖς· δὲν εἴμεθα πλούσιοι, ἀλλ' ἐγὼ παίζω τὴν ἁρμονικὴν σάλπιγγα ἀρκετὰ, καλῶς· μετ' εἰζήτουν πανταχοῦ, εἰς τὰς ἑορτάς· πάντοτε ἐκέρδαινον τὸν ἄρτον μου, ἡ δὲ οἰκογένειά μου ἠΐξαν· κατ' ἔτος ἀπέκταν ἄλλοτε υἱόν, ἄλλοτε θυγατέρα. Ἄν ἠδύνασθε νὰ ἴδητε τὰ τέκνα μου ὅπως εὐμορφα εἶναι, μάλιστα τὰ κοράσια! Ἡ Μαργαρίτα ἀγαπᾷ περισ-

σότερον τὰ ἄρρενα· ἐγὼ ὁμως!... Μήπως σὰς ἐνοχλῶ; ἂν θέλετε, παύω· δὲν ἔχω πολλὰ νὰ εἶπω πλέον. Ἡ κατάστασις αὕτη δὲν ἠδύνατο νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ πολὺ. Εἶχον νὰ τρέφω ἐννεα πρόσωπα· ὅσα ἐκέρδαινον, δὲν ἤρκουν. Ἡ Μαργαρίτα δὲν ἔτρφε πλέον, ἐςερεῖτο αὕτη διὰ τοὺς ἄλλους· ἅμα ἀνεκάλυψα τοῦτο, διήλθον ὅλην τὴν νύκτα ἄυπνος, τὴν δ' ἐπομένην ἡμέραν ἀπεφάσισα νὰ ἔλθω εἰς Παρισίους. Ἀλλὰ τὸ δυσκολώτερον ἦτο νὰ ἐγκαταλίπω τὸ Σβάλμπαχ. Νὰ μὴ βλέπω τὴν Μαργαρίταν, νὰ μὴ ἐναγκαλιζώμαι τὰ τέκνα ἡμῶν... Δὲν ἠδύναμην.— Ἐπειτα ἀφ' οὗ ἄπαξ θὰ ἀπεχωρίζομεθα, πῶς θὰ εἶχον εἰδήσεις των; Αἱ εὐκαιρίαι εἶναι τόσον σπάνιαι, τὰ δὲ ταχυδρομικὰ τέλη τόσον ἀκριβὰ! ἐσκέφθημεν τότε μέσον τι, τὸ ὁποῖον διώρθου τὰ πάντα. Εἶδετε ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ τῆς ἐπιστολῆς περιέχει ἑπτὰ στίχους διαφόρου γραφῆς. Ὅλη ἡ οἰκογένεια συνετέλεσεν εἰς τὴν γραφὴν ἕκαστον τέκνον ἀπὸ τῶν μεγαλειτέρων μέχρι τῶν δύο μικροτέρων ἔγραψεν ἕνα στίχον. Ὅπως ἀναγινώσκων τὴν ἐπιγραφὴν μανθάνω ὅτι ὅλη ἡ οἰκογένεια εἶναι υγιῆς καὶ μετ' ἐνθουσιᾶται. Τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἔχω ἀνάγκην νὰ ἀναγνώσω, ὅπως γνωρίζω τί γράφει. Περιέχει τὴν καρδίαν τῆς Μαργαρίτας μου, ἥτις μοὶ ἀνήκει ὀλόκληρος καὶ θὰ μοὶ ἀνήκῃ πάντοτε.

Πιστεύω ὅτι θὰ μετ' συγχωρήσητε, κύριε· εἶμαι βέβαιος, ὅτι δὲν θέλετε νὰ ἀπελπίσσητε δυστυχῆ πατέρα ὅστις δὲν ἀγαπᾷ ἢ τὴν Μαργαρίταν καὶ τὰ τέκνα του.

Ὁ Ῥοβερτὲν ἔπραξεν ὅτι ἤθελε πράξῃ πᾶς ἄλλος· ἔδωκε τῷ Τσίμμερμανν τὴν ἐπιστολὴν τῆς ὁποίας ἡ ἐπιγραφὴ ἐσήμαινε τόσα πράγματα, καθ' ὅλον δὲ τὸν χειμῶνα τοῦ 1847 ὁ δυστυχὴς μουσικὸς κατῴρθωσε νὰ ἔχῃ εἰδήσεις περὶ τῆς οἰκογενείας του χωρὶς νὰ πληρώσῃ τι.

Τὸ ἀνέκδοτον τελειῖναι ἐδῶ.

— Ἡ ἐξολόγησις τοῦ Τσίμμερμανν, μοὶ ἔλεγεν ὁ Ῥοβερτὲν τελειῶνων τὴν διήγησίν του, ἀποτελεῖ μίαν τῶν βαθυτέρων συγκινήσεων τῆς ζωῆς μου... .

[Pierre Zaccone].

Ε.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΒΙΚΤΩΡΟΣ ΟΥΓΚΩ

Ἐξεδόθη ἐσχάτως ἐν Παρισίοις ὑπὸ Gustave Rivet σύγγραμμα περὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου τοῦ Βίκτωρος Οὐγκῶ, βραβειῶν ἀνεκδότων καὶ περιέργων πληροφοριῶν περὶ τοῦ μεγάλου ποιητοῦ. Ἐκ τούτου σταχυολογοῦμεν σήμερον τὰ ἐπόμενα:

«Ὁ Βίκτωρ Οὐγκῶ προσφέρεται πρὸς τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτὸν μετὰ μεγάλης εὐπροσηγορίας, ἀνεκτικὸς ὢν καὶ αὐτῶν τῶν ὀχληροτάτων. Ἐνθουμοῦμαι σχετικόν τι περὶ τούτου ἀνέκδοτον, ὅπερ διηγήθη μοι εἰς τῶν ἐν Γκερνεσὲ οἰκειῶν αὐτῷ. Ξένος τις ἐπεσεκέθη τὸν ποιητὴν, ἀλλ' ἡ διάρκεια τῆς ἐπισκέψεώς του ὑπερέβη τὰ